

1992-

Kustens enda väktare

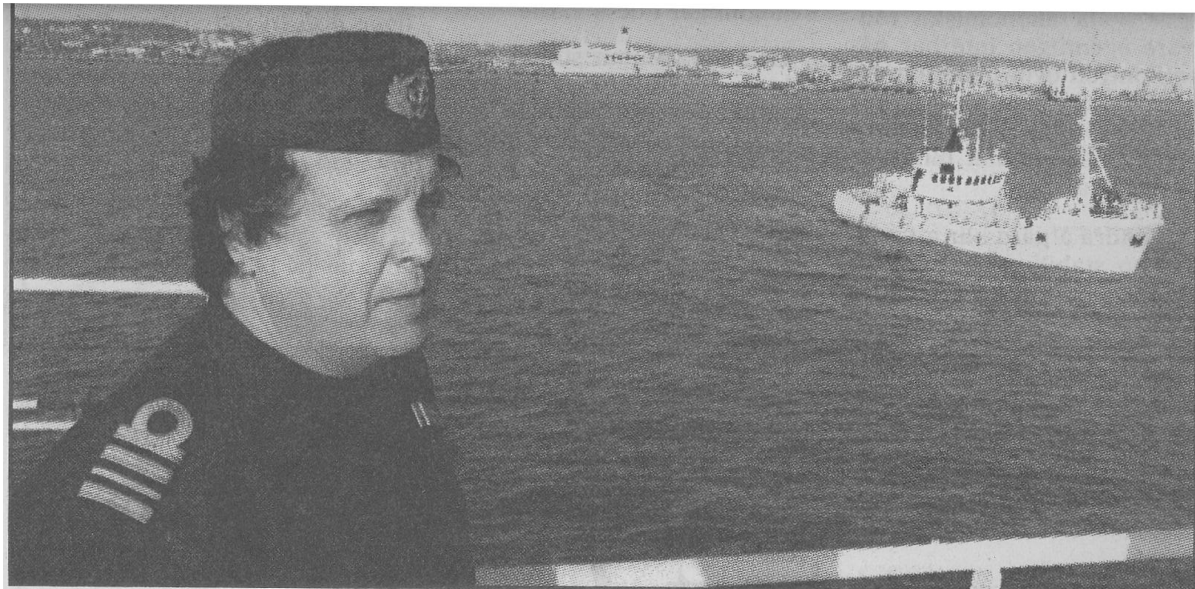

Bild: ANDERS HESSLEGÅRD

— Marinen satsar för mycket till lands och för lite till sjöss, säger örlogskapten Bo Nordwall medan Rörö går in i hamn.

Vår gräns mot väster bevakas av en denna båt - den ombyggda fiskebåten Rörö. Dessutom endast under kontorstid.

Om någon främmande makt skulle vilja slå till mot Sverige är Västkusten ett lämpligt område, säger fartygschefen Jan Bengtsson, som anser att fyra fartyg är ett minimikrav om Sveriges beredskap mot väster skall kunna kallas god.

Strax utanför Skagen tar sig kustbevakningen också en titt på ett fartyg som under några dygn legat för ankar intill farleden och tilldragit sig radarspanarnas nyfikenhet.

— Det är inte normalt, säger Jan Bengtsson.

Båten, visar sig vara ett tankfartyg från Singapore och radarspaningscentralen får besked.

Besättningen på Rörö har tränat upp en förbluffande skicklighet i att på långt håll och ofta i mörker identifiera fartygstyper och till och

med namnge båtar som rör sig ute på internationellt vatten.

För några år sedan förfogade MKV över tre fartyg för incidentbevakning, men sedan dess har beredskapen blivit allt sämre. För en tid sedan försvann vedettbåten Lysekil, som efter översyn istället skall placeras i Fårösund.

— Vi har inte en chans att med bara ett fartyg och en besättning bevaka den 40 mil långa sjögränsen längs västkusten, hävdar Jan Bengtsson, som anser att fyra bevakningsfartyg och fyra besättningar är ett minimum om man skall kunna kalla Sveriges beredskap mot väster för god.

Västkusten glöms

— Då skulle vi kunna ha ett fartyg i var ände av bevakningsområdet. Som det är nu har vi minst tio timmars gångtid från den ena änden av området till den andra.

Bo Nordwall anser att västkusten blivit bortglömd av marinen, bland annat till följd av de ständiga u-båtskränkningarna vid östersjökusten.

— I Östersjön har man fyra, gånger så många båtar som vi men i dagens läge med avspänning och ett sönderfallande Sovjetunionen är detta inte längre en riktig fördelning, säger han.

— Och det förekommer faktiskt u-båtskränningar även här på västkusten.

För fyra år sedan deltog Rörö i en u-båtsjakt vid Donsö och vid ett annat tillfälle var en av vedettbåtarna med och spanade efter en främmande u-båt i Stigfjorden.

Bo Nordwall menar att alltför stora resurser slösas på byråkraterna och deras dyra datorer i land istället för att satsa till sjöss. Av Marinkommando Västs budget på närmare 300 miljoner används bara tre miljoner, alltså bara en procent, till vedettbåtsverksamheten.

Mångmiljonvrak

Att de som håller i marinens pengar inte är några matematiska snillen är Bo Nordwall och Jan Bengtsson överens om.

Inköpet av fiskefartyget Astrid av Rörö, som nu är vedettbåten Rörö, är ett lysande exempel. MKV betalade elva miljoner för vad som var i det närmaste ett vrak.

— Fartyget var i ett bedrövligt skick. Motorerna var helt slut och Rörö fick rustas upp för sex miljoner. Ytterligare sju miljoner skulle behövas för att göra båten till ett fullvärdigt bevakningsfartyg. För det hade vi kunnat få två nya bra bevakningsfartyg.

Vid middagstid kan Jan Bengtsson och hans besättning åter sikta Vinga fyr och när båten klockan 13 angör MKV:s lilla hamn vid Tångudden vet man att Rörö kommer att ligga vid kaj en hel vecka. Sveriges gräns mot väster står åter obevakad.

— Om någon främmande makt skulle vilja tillfoga vårt land skada så: "är det lämpligt att slå till här, konstaterar Jan Bengtsson.